

2023 ÅRSMELDING ISAAC NORGE

ISAAC NORGE REPRESENTANTER

Styret april 2023 – desember 2023

Eva Kirkeberg	Leder
Solfrid Lie	Styremedlem
Gry Sikveland	Styremedlem
Lars Ivan Kingsrød Johansen	Styremedlem
Cathrine Redi	Styremedlem
Stine Indergård	Styremedlem
Lisa Magnussen	Styremedlem

Carl Martin Martinsen	1. varamedlem
Aina Ask	2. varamedlem

I tillegg har Jon Eirik Næsheim fungert som økonomiansvarlig

Valgkomité:

Trine Lilleby og Marianne R Johansen.

Representanter til internasjonalt representantskap, Council

Eva Kirkeberg (leder)	
Stine Indergård	2023 - 2025

Executive Board ISAAC International

Signhild Skogdal ble i 2018 valgt som medlem av det internasjonale styret- Executive Board (EB) - for perioden 2018-2022. På grunn av covid og utsatt generalforsamling i Council så har perioden blitt forlenget til 2024.

Styremøter

Det har vært avholdt 9 styremøter i 2023. Alle styremøter, bortsett fra to, har vært avholdt

som videokonferanse. Det ble avholdt en hybrid Generalforsamling.

Medlemmer

Ved utgangen av 2023 hadde Isaac 300 medlemmer. Medlemstallet har ligget jevnt på rundt 240 i mange år. Det var derfor svært gledelig at vi har hatt en økning på 25% i løpet av 2023. Styret har ambisjoner om å øke dette tallet ytterligere i den neste perioden.

Likestilling, arbeidsmiljø og ytre miljø

Foreningen har en ansatt i en 10% stilling. Styret har bestått av 6 kvinner og 1 mann. Leder er kvinne. Foreningen forurensrer ikke det ytre miljø i vesentlig grad.

Medlemsbladet Dialog

Redaksjonsmøter:

Det er gjennomført 7 redaksjonsmøter i 2023. Alle VK. møter.

Dialog antall utgivelser:2

- April 2023 – Papiirutgave – Samleutgave ifbm ISAAC konferansen. Antall sider: 44.
 - Oktober 2023 – digitalt, bak medlems-mur på vår nettside. Antall sider: 46.
- Annonser antall: 1 (KnowMe)

Redaksjonsgruppe

Redaktør	Solfrid Lie
Redaksjonsmedlem	Odd Helge Winje
Redaksjonsmedlem	Lisa Magnussen

Konferanseprogram og innlegg fra firma.

Antall utgivelser:1

I forbindelse med den nasjonale konferansen på Sundvolden i april ble det sammen med programinformasjon, trykket opp et hefte med innlegg fra firma. Redaktør for Dialog stod ansvarlig for dette arbeidet. Følgende firma bidro med innlegg: Tobii Dynavox, KnowMe, Milla Says, Elevkanalen, Picomed og Normedia.

Kontaktpersoner Dialog

Nytt i 2023 er at vi har fått i stand en kontaktpersongruppe, som skal bidra med tips og anbefalinger og sette oss i kontakt med aktuelle bidragsytere. Dette som en konsekvens av styrevedtak gjort i november 2022.

Oddbjørg Husås
Hanne Pauline Jensen
Linda Sjurseth Heggland
Ole Reidar Hansen

Kontaktpersonene innkalles kun inn til utvalgte redaksjonsgruppemøter, men har mulighet til å delta på alle møter, om de har tid og anledning. Ordningen har fungert svært godt. Vi er spesielt glade for og endelig ha fått med oss en ASK-talende person; Ole Reidar Hansen.

SOR Rapport temanummer desember 2024

Isaac-Norge har fått tildelt SOR Rapport temahefte om ASK, som skal utgis i desember 2024. Dette er svært gledelig og gir oss en unik mulighet til å nå ut med informasjon om ASK og øke kunnskapen om ASK, spesielt rettet inn mot personer med utviklingshemning. Det er i den anledning opprettet en «SOR Rapport redaksjonsgruppe». Redaksjonsgruppen består av medlemmene i Dialog redaksjonsgruppe, i tillegg til 3 andre. I alt 6 personer.

Gjesteredaktør (1)	Solfrid Lie
Redaksjonsmedlem	Odd Helge Winje
Redaksjonsmedlem	Lisa Magnussen
Gjesteredaktør (2)	Linn Kristin Kirkfjell
Redaksjonsmedlem	Eva Kirkeberg
Redaksjonsmedlem	Cathrine Redi

Det er gjennomført 2 møter i 2023

Solfrid Lie
Redaktør Dialog
14.01.24

ISAAC Norges nasjonale konferanse 2023

24. – 26. april 2023 ble det gjennomført en fysisk konferanse på Sundvolden. Tittelen på konferansen var «Språk er makt».

På vegne av konferansegruppa
Stine Indergård (leder konferansegruppa)

Facebook

Facebooksiden har ved overgangen til 2023 totalt i overkant av 2000 følgere. Det er en økning på ca 200 sammenlignet med desember 2022. Sammen med den nye nettsiden til ISAAC er denne siden vårt hovedmedium for å spre informasjon og nyheter. Planen er at disse to sidene skal utfylle hverandre på en god måte. Facebooksiden administreres av styret i ISAAC Norge.

Internett-siden www.isaac.no

Det ble utarbeidet nye nettsider for ISAAC i løpet av 2022. Det vil si at strukturen er på plass. Det gjenstår fremdeles en del på innholdssiden. Styret vil prioritere å jobbe med innholdet i løpet av 2024. Det har også blitt opprettet en betalingsmur (innlogging). Medlemmer kan her logge seg inn for å få tilgang til blant annet medlemsbladet vårt Dialog. Etter konferansen 2023 la vi også ut handouts fra forelesninger og noen populære posters fra AAC Coach som ble oversatt ifbm konferansen. Vi ser at ca 2/3 av medlemmene har logget seg inn bak betalingsmuren.

Stiftelsen DAM

Stiftelsen Dam er en av Norges største stiftelser og gir penger til helse- og forskningsprosjekter som skal gi bedre helse gjennom deltakelse, aktivitet og mestring for folk i Norge. For å søke om støtte må du samarbeide med en av de godkjente søknadsorganisasjonene til Stiftelsen Dam. ISAAC Norge er godkjent søkerorganisasjon. Det er Cathrine Redi (styremedlem) som er kontaktperson for denne ordningen.

Rettighetsarbeidet i ISAAC

Antall møter: 10

Arbeidsmøter og utstrakt korrespondanse via mail.

Dette inkluderer mail til leder av ISAAC og felles mail til styret og svar fra disse.

Tillegg: mail og telefonsamtaler mellom rettighetsgruppas medlemmer og departement, direktorater, ASK-brukere og pårørende. Aksjon ASK i ny opplæringslov genererte mange mail og telefonsamtaler. Og ikke minst «minikurs» om ASK og ISAAC via telefon med ulike politikere som var ukjente med feltet.

Samarbeid med brukerorganisasjoner:

Rettighetsgruppa har hatt samarbeid med

1. CP-foreningen
2. HBF
3. LUPE
4. Autismeforeningen
5. Løvemammaene
6. NFU

Samarbeidet har vært møte og mailer til og fra.

Dette har vært for å orientere hverandre om hvordan framdrift av ASK i språkloven og ny opplæringslov og for å vurdere behov for nytt møte oss imellom i forbindelse med dette.

Høringssvar

Innspill til NOU 2022:9 –

En åpen og opplyst offentlig samtale, ytringsfrihetskommisjonens utredning.

ISAAC Norge argumenterer for ASK i et livsløp. Viser til CRPD, Veileder for gode helse og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming og til Meld St 8 (2022-2023): Menneskerettigheter for personer med utviklingshemming. Det handler om å bli sett og hørt.

ISAAC Norge argumenter for at tilrettelagt informasjon til ASK-brukere er nødvendig for at de

kan delta i en åpen og opplyst offentlig samtale. ASK-brukere er særlig sårbare for diskriminering i forhold til deltagelse i en offentlig debatt.

Muntlige høringer

NOU 2022: 9: En åpen og opplyst offentlig samtale, yringsfrihetskommissjonens utredning. Skriftlig notat ble sendt inn før høringen. Etter den muntlige høringen hadde vi korrespondanse og besvarte noen innkomne spørsmål vedrørende ASK og velferdsteknologi.

Menneskerettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne: Skriftlig innspill i forkant av den muntlige høringen.

Ny opplæringslov. (prop 57)

Skriftlig notat innsendt på forhånd. Fokus på ASK-rettigheter og å styrke rettighetene ved å gi ASK likeverdig plass i loven som minoritetsspråkene. Vi fokuserte også på rett til tilleggstimer for ASK-brukere.

Andre innspill:

- U-dir. Art 21 i CRPD. I forbindelse med utarbeidelse av veileder til kommunene.
- Kunnskap- og forskningskomiteen. Utdyping av behovet for tilleggstimer for ASK-brukere i skolen. Viser til rapport fra U-dir. og Statped og etterspør videre arbeid med dette.
- AKSJON – lobby via e-post og telefoner til politikere i alle partier, for bedre ASK-rettigheter i ny opplæringslov.

TIL STYRET:

- Ønske om en felles avklaring av ASK som begrep. Hvordan forstår vi ASK. Vi møter ASK = hjelpemiddel, støtte, symboler, talemaskin, talespråk (ASK-talende), norsk språk, og et spørsmål om når og er det mulig at ASK-brukere etter hvert ikke bruker ASK som språk lenger, men at Norsk er deres språk og har vært det hele tiden og at ASK derfor kun er hjelpemiddel og ikke et språk.
- Vi ønsker at vi sammen kan definere språkdelen og de andre elementene i ASK!

ISAAC-PRISEN.

Vi gleder oss over at årets ISAAC pris, den første i sitt slag ble tildelt Tone Mjøen! Tone har hatt en viktig stemme for ASK ikke bare innenfor ISAAC, men gjennom direkte arbeid og veiledning til/for ASK-brukere, pårørende og støtteapparat, herunder barnehager og skoler. Hun har deltatt aktivt i ASK-utdanningen og vært vår stemme i det nordiske samarbeidet. Tone er og har vært en viktig bidragsyter også i rettighetsarbeidet gjennom mange år.

Vi har jobbet med diverse høringer/høringssvar, bl.a. oppfølging av opplæringsloven med særlig vekt på utredning av tilleggstimer til ASK, Tvang i skolen der høringsfristen var 30.09.23, og høringssvar til NOU "På høy tid" som blir sendt inn i januar 2024.

Ellers har vi jobbet med overføring av dokumenter til ISAAC`s nye nettside, samt en artikkel i Dialog med innspill fra rettighetsgruppa.

Det planlegges et møte sammen med styret i april 2024, der vi fysisk møtes for å diskutere visjon videre målsetninger for ISAAC Norge og hvordan vi skal definere ASK.

Rettighetsgruppa har bestått av:

Leder: Bente Johansen fram til 120623

Gry Sikveland fra 120623

Medlemmer: Tone Mjøen

Jenny Hysing

Katharina Rusteberg

Kristine Fossheim Augland

Fra 120623: Bente Johansen

Fra 28.11.23: Aina Ask

Leder av ISAAC Norge, Eva Kirkeberg har deltatt på flere av våre møter. Og har hatt tett kontakt med leder av rettighetsgruppa, Bente Johansen gjennom våren.

For rettighetsgruppa:

Bente Johansen/Gry Sikveland

Likepersons-undergruppe

Bakgrunn:

Styret har tidvis opplevd å ha liten kontakt med brukere av ASK (heretter kalt: ASK-talende). Det er felles enighet i styret om at det er ønskelig å få kontakt med flere ASK-talende, slik at styret kan sikre at beslutninger og planer som legges er nært knyttet til det ASK-talende ønsker at vi skal ha fokus på. I 2023 består gruppen av:

Ole Reidar Hansen (Isaac medlem),

Stine Indergård (Styremedlem)

Lars Ivan Kingsrød Johansen (styremedlem)

Linn Kristin Kirkfjell (Isaac medlem)

Mandat:

Likepersongruppa skal jobbe for å opprette nettverk for ASK-talende og være et talerør inn til styret i Isaac.

I 2023 har arbeidsgruppa for ASK talende, planlagt og gjennomført et digitalt møte i slutten av januar. Hvor vi diskuterte CRPD, hva den vil bety for oss ASK talende både positivt og negativ. Under hoved konferansen i april arrangerte vi både ASK talende treff, hvor 6 deltok, deriblant Jeppe en av våre danske venner. Mens Ole Reidar deltok på skjerm. I forbindelse med Digjobbs ASK dag på Teknisk museum, hadde arbeidsgruppa for ASK talene et fysisk møte. Det ble utført mye godt likepersons arbeid. Det ble tatt opp flere saker, hvorav en er oversendt til styret. Arbeidsgruppa hadde som mål å verve et ASK talende medlem til gruppa og vi er glade for at Jessica takket ja. I tillegg til to fysiske møter har gruppa gjennomført 3 digitale arbeidsmøter ila 2023.

Faglig Brukerråd Statped: SLV og ESA

Isaac Norge har jobbet målrettet mot å sitte i brukerråd for språk og tale i Statped. Da vi anerkjenner ASK som språk og mener at Isacc Norges perspektiv vil være viktig for å sette fokus på ASK for elevgruppene som representers i denne divisjonen. Etter omorganiseringen internt i statped 2021-2022, ble det opprettet et nytt brukerråd bestående av 3 fagområder: Språk og tale, ervervede hjerneskader og ASK (ESA). Høsten 2022 fikk styret i Isaac Norge en henvendelse fra Statped med forespørsel om vi kunne tenke oss å ha en representant i ESA. Fom januar 2023 har derfor Isaac Norge utvidet brukerrepresentasjon i brukerråd i Statped. Stine Indergård (styremedlem) har i 2023 deltatt i ESA og Benthe Johansen (tidligere styremedlem) har vært vår representant inn i brukerråd for Sammensatte lærevansker (SLV). Vi har deltatt på 3 digitale møter hver og ett fysisk møte i statpeds lokaler på Hovseter i Oslo. Det fysiske møtet ble lagt til Brukerkonferansen i november 2023, hvor begge representanter deltok. I tillegg fikk vi mulighet til å legge til en vara. Styret i Isaac Norge avgjorde at vi ønsket Vara-styremedlem Aina ASK til å være fast vara i ESA. Isaac Norges representant i ESA ble bedt om å avholde takke for maten tale på festmiddagen til brukerkonferansen 8. november 2024. Isaac anerkjenner at vi er godt representert inn i Statped, men kunne tenke oss å ha en representant inn i brukerråd syn. Dette kan være et mål i vår handlingsplan for neste periode.

Årsberetning brukerråd for sammensatte lærevansker (SLV)

SLV har vært opptatt av å komme i posisjon for reel brukervedvirkning, da vi opplever at brukervedvirkningen er blitt svakere etter omorganisering i Statped.

Til nå har det vært fokus på orientering fra Statped til brukerorganisasjonene, og vi har fått tid til å si noe om hva vi i organisasjonene er opptatt av akkurat nå.

Fra ISAAC har representanten formidlet likeverdige rettigheter til språk, opplæring og deltagelse for våre ASK- talende som for alle andre språklige grupper.

Årsberetning for faglig brukerråd Ervervet hjerneskade, Språk- og tale og Alternativ og supplerende kommunikasjon.

ESA er et nytt brukerråd som skal favne over 3 store fagområder innen det spesialpedagogiske

feltet. Avdelingsledere var i 2023: Heidi Enger (Ervervet skade), Marit Bollingmo og Svein Harald Nygård de tre 3 avdelingslederne fra de ulike områdene har vært representert på hvert møte i tillegg til divisjonsdirektør Walter Frøyen og sekretær Anne Katrine Eikill.

Sakene har i stor grad vært orienteringssaker fra Statped til organisasjonene.

Brukerundersøkelsen, brukerrådets spilleregler og mandat, arbeid med å styrke Statped's rolle som fagdirektorat har blitt informert om og drøftet. Behov for å utvikle en masterutdanning i ASK støttes av Isaac Norge. Det er USN som har tatt initiativ og vi ser frem til å følge prosessen. Statped opplever at det er et økende antall søknader på ASK-området og ASK er det 4. største området som blir etterspurt i "spør-oss tjenesten" i Statped. Det er Statped's mening at det er manglende grunnkompetanse ute i kommunene på ASK. Brukerbegrepet skal opp til drøfting i Nasjonaltbrukerråd og vi har spilt inn at vi ønsker å medvirke i prosess knyttet til drøftingen.

Ny opplæringslov og endringer som vil ha påvirkning for brukerrådets "elever" er satt på agendaen. Innspill ble tatt med videre. Logopedmangel og nedlegging av kommunale logopedtjenester bekymrer og drøftes. Afasiforbundet sin kommuneundersøkelse i 2022 viste at 60 % av kommunene ikke har offentlig logoped til voksne. Det ble informert om bevilgede midler fra revidert statsbudsjett som skal tilkomme utvikling av e-læring for tilrettelegging for og bruk av grafiske symboler i samtaler i lesing av bøker. Det skal også lages e-læring for tilrettelegging for alternativ betjening av eksisterende læremidler, læringsressurser og verktøy i barnehager og skoler. Forelesning på etterutdanning for lærere og ledere i kommunal voksenopplæring er kjærkomment nytt for Isaac Norge og vi støtter dette fokuset for Statped fremover. ASK i voksenlivet er lite behandlet og det er behov for et komeptanseløft over hele Norge.

Økonomi 2023

Jon Eirik Næsheim (økonomiansvarlig)

Årsmelding 2023 Blissgruppa

1. Mandat

Blissgruppa i ISAAC er en del av ISAAC Norge. Gruppa har som mål å gjøre symbolspråket Bliss bedre tilgjengelig for Bliss-brukere, og gruppa skal i henhold til mandatet arrangere Bliss-treff for brukere og fagpersoner, være pådrivere for utvikling av læremidler, spre informasjon om læremidler som finnes og delta i utviklingen av Bliss-symboler nasjonalt og internasjonalt.

2. Medlemmer

Bliss-styret har siden årsmøtet 2023 bestått av disse medlemmene:

Leder (valgt for to år i 2023): Kristine Stadskleiv, psykolog, Oslo Universitetssykehus og Universitet i Oslo

Styremedlem (valgt for to år i 2022): Silje Heen Bakker, psykolog, Oslo Universitetssykehus

Styremedlem (valgt for to år i 2023): Kjersti Stokka, psykolog

Det lykkes ikke å rekruttere et varamedlem til komitéen. Men styret har stor glede og nytte av å samarbeide med en ressursgruppe som har mye kompetanse på og erfaring med Bliss. Denne gruppa har i 2023 bestått av Torhild Kausrud, Kerstin Hellberg, Laila Johansen og Lisbet Kristiansen. Til styremøtene innkalles både styret og ressursgruppa.

3. Aktiviteter i 2023

Det har vært avholdt fire styremøter i 2023: 24. februar, 21. april, 8. september og 20. oktober.

Utvikling av nye Bliss-symboler

I forbindelse med prosjektet *Bedre liv med Bliss* ble det «oversatt» PCS-symboler i kommunikasjonsprogrammet Snap Core First (SCF; nå TD Snap), til Bliss. Mange av PCS-symbolene kunne erstattes med eksisterende Bliss-symboler, men de fleste måtte vi lage

ettersom de ikke eksisterte som allerede godkjente Blissord.

I løpet av 2023 har vi fortsatt arbeidet med å få disse nylagede symbolene godkjent og også å ferdigstille en versjon av TD Snap med godkjente Blissymboler. Godkjeningsprosessen er en omstendelig prosedyre, siden symbolene må diskuteres av Bliss-kyndige fra flere land før de kan bli godkjent av styret i den internasjonale Blissorganisasjonen, Blissymbolics Communication International (BCI).

Dette arbeidet har vært svært intensivt og har i perioder medført ukentlige digitale møter for flere av medlemmene i styret og ressursgruppa. Det har primært vært ressursgruppa som har deltatt i dette arbeidet, mens lederen av Blissgruppa har deltatt innimellom. Organiseringen av arbeidet har skjedd i fire steg: 1) Sammenstilling av nye Blissord, drøfting av symbol og norsk gloss samt identifisering av passende engelsk gloss i et **Norsk møte**, 2) Drøfting av nye Blissord (symbol samt norsk og engelsk gloss) i et **Nordisk møte**, ettersom den internasjonale lederen for BCI-avdelingen for utvikling av symboler er svensk og siden man har lang erfaring med Bliss i Sverige, 3) Drøfting av nye Blissord (symbol og engelsk gloss) i et **SCF-internasjonalt-møte**, hvor deltakere fra minst fem land har diskutert symbolene, og 4) Kontroll av nye Blissord (symbol og engelsk gloss) av **Blissymbolics Development Secretariat (BDS)**, en undergruppe i BCI. En av de norske deltakerne har vært ansvarlig for å tegne og rette opp symbolene etter møtene og har, som medlem i BDS, deltatt i **BDS-møtene**.

Det har jevnlig vært digitale møter i alle de fire gruppene (norsk gruppe 1 møte, nordisk gruppe 1 møte, SCF-internasjonalt-gruppe 7 møter og BDS 6 møter) I løpet av 2023. Hvert møte har en varighet på to timer. I tillegg har det vært tre fysiske samlinger: Den norske ressursgruppa hadde en samling på Gjøvik hos Lisbet Kristiansen fra 13.-15. april. Den nordiske gruppen møtte i Gøteborg, hos Britt Ambertson, fra 9.-12. april og i Folkjärna, i Dalarna, Sverige hos Margaretha Jennische fra 21.-27. august.

Digitalt blisskurs

Blissgruppa arrangerte gratis digitalt blisskurs 2. og 9. mai 2023 fra 16.00-18.00. Kurset hadde syv deltakere som deltok på begge samlingene.

Faglig formidling

På den internasjonale ISAAC konferansen i Cancun sommeren 2023 hadde vi et foredrag om Blissprosjektet, «Better life with Bliss: Results for a three-year long intervention project».

Internasjonalt samarbeid

Kristine Stadskleiv var visepresident i BCI frem til generalforsamlingen i BCI den 28. mars 2023.

Kerstin Hellberg er medlem i Blissymbolics Development Secretariat (BDS) i BCI. Hellberg har en svært sentral og omfattende rolle i det arbeidet BDS gjør for å videreutvikle og godkjenne nye Bliss-symboler (se beskrivelse under aktiviteter, punkt 3).

4. Handlingsplan for 2024

Handlingsplanen for 2024 inneholder disse planlagte aktivitetene:

- Mai 2024: Avholde nettkurs i Bliss (har allerede syv interesserte)
- Høst 2024: Ferdigstille arbeidet med å kvalitetssikre den blissede versjonen av TD Snap

Videre utviklingsplaner:

- Fortsette arbeidet med å utvikle nye symboler, med utgangspunkt i arbeidet med TD Snap
- Samarbeide med Statped om å utvikle et kursopplegg i Bliss
- Utarbeide en pedagogisk veileder i Bliss
- Skrive kasusstudier for internasjonale fagfelleverderte tidsskrift fra *Bedre liv med Bliss*-prosjektet

- Skrive om Bliss i norske fagtidsskrift, som *Spesialpedagogikk* og *Norsk Tidsskrift for Logopedi*

20.01.2024, Styret i ISAAC Norge Blissgruppa

15. mai 2024

På vegne av styret

Eva Kirkeberg
Leder ISAAC
Norge